



**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W NOWEJ SARZYNIE
W ROKU 2016**

Nowa Sarzyna, Marzec 2017

Spis treści

I. Realizowane zadania	4
II. Organizacja Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	7
w Nowej Sarzynie.....	7
III. Budżet MGOPS	11
IV. Pomoc Środowiskowa.....	15
V. Pomoc instytucjonalna.....	27
VI. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	31
VII. Pomoc materialna dla uczniów	33
VIII. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza.....	36
IX. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	38
X. Karta Dużej Rodziny.....	40
XI. Inne działania pomocowe	42
XII. Świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze i fundusz alimentacyjny.	45
XIII. Potrzeby pomocy społecznej	59

WPROWADZENIE

Pomoc społeczna, zgodnie z definicją ustawy jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie, podobnie jak każdy inny Ośrodek w Polsce jest pierwszym miejscem, w którym wsparcia szukają rodziny i osoby potrzebujące pomocy. Naszym celem jest niesienie różnorodnych form pomocy tym, którzy z różnych przyczyn niezdolni są do rozwiązywania swych życiowych problemów, a w szczególności ludziom starszym, niepełnosprawnym, chorym, samotnym, zagrożonym demoralizacją, rodzinom pozbawionym środków do życia, ubogim i bezradnym.

I. Realizowane zadania

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie realizuje zadania własne i zlecone wynikające z następujących ustaw :

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.)
2. Ustawy z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 z późn. zm.)
3. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169. z późn. zm.)
4. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016r. poz.1793 z późn. zm.)
5. Ustawy z dnia 24.01.1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r. poz.1255)
6. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz .U. z 2015 r. poz.1390)
7. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.)
8. Ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz.1943 z późn. zm.)
9. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180)
10. Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220)
11. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna (Dz.U. z 2016 r. poz.162 z późn. zm.)
12. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (D z. U. z 2016 r. poz.195 z późn. zm.)
13. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz.1860)
14. Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2016 r. poz 785 z późn. zm.)

Zmiany w przepisach w 2016 r. przedstawia się poniżej:

Z zakresu pomocy społecznej

W roku 2016 r. nie uległy zmianie kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej. Od 1 października 2015 r. kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 634 zł., a dla osoby w rodzinie w wynosi 514 zł. Nie uległa zmianie również maksymalna kwota zasiłku stałego, która wynosi 604 zł. a także kota dochodu z gospodarstwa rolnego która wynosi 288 zł z 1 ha przeliczeniowego. Rozporządzeniem Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25.08.2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2016 r. poz.1406) wprowadzono nowy wzór wywiadu i określono tryb postępowania w sprawie przeprowadzenia wywiadu.

Z zakresu świadczeń rodzinnych

Od 01 listopada 2016 r. uległa zmianie wysokość zasiłku rodzinnego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07.08.2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę do ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości świadczeń dla opiekuna (Dz. U. z 2015 r. poz.1238).

Od dnia 01.11.2016 r. do 31.10.2017 r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi 95 zł. na dziecko do ukończenia 5 roku życia, 124 zł. na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, 135 zł. powyżej ukończenia 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia. Nie uległa zmianie wysokość zasiłku pielęgnacyjnego, a także specjalnego zasiłku opiekuńczego. Nie zmieniły się także kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia kwota dochodu rodziny uprawniająca do świadczeń rodzinnych wynosi 674 zł. a w przypadku gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne 764 zł. Od 01.01.2016 r. wprowadzono nowe świadczenie rodzinne, świadczenie rodzicielskie ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz.12380) które umożliwia pobieranie świadczenia przez okres minimum 52 tygodni przy urodzeniu jednego dziecka osobie która nie jest uprawniona do zasiłku macierzyńskiego z innego tytułu. Świadczenie to wypłacane jest matce lub ojcu opiekunowi faktycznemu dziecka w wysokości 1000 zł. miesięcznie. Świadczenie to nie jest uzależnione od dochodu rodziny.

Świadczenia wychowawcze

Ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195 z późn. zm.) wprowadzono świadczenia wychowawcze, które przyznawane jest na dziecko do 18 roku życia. Na drugie i następne dziecko uprawnione świadczenie przyznawane jest niezależnie od dochodu rodziny, na pierwsze dziecko w rodzinie świadczenie przyznaje się w przypadku gdy dochód na członka rodziny nie przekracza 800 zł. a w przypadku dziecka niepełnosprawnego w przypadku gdy dochód na członka rodziny nie przekracza 1200 zł.

W przypadku złożenia wniosku w terminie od 01.04.2016 r. do 01.07.2016 r. świadczenie przyznawane jest na okres od 01.04.2016 r. do 30.09.2017 r. a więc z wyrównaniem. W przypadku złożenia wniosku po tym terminie świadczenie wychowawcze przyznawane jest osobie uprawnionej od miesiąca złożenia wniosku. Świadczenie wychowawcze przyznawane jest matce dziecka albo ojcu dziecka lub opiekunowi faktycznemu dziecka. Świadczenie to wynosi 500 zł. na każde dziecko miesięcznie. Świadczenie wychowawcze nie wlicza się do dochodu rodziny uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej. W związku z tym że okres na który przyznawane jest świadczenie wychowawcze upływa 30.09.2017 r. już od 01.08.2017 r. przyjmowane będą wnioski na nowy okres.

Jednorazowe Świadczenie

W 2017 r. będą realizowane dodatkowe zadania wynikające z uchwalonej 4 listopada 2016 r. ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin. „Za życiem” (Dz. U. z 2016 poz. 1860). Ustawa weszła w życie z dniem 01. 01. 2017 r. Będzie wypłacane jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (na każde chore dziecko). Zgodnie z art. 10 w/cyt. ustawy jednorazowe świadczenie przysługuje matce , albo ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Jednorazowe świadczenie przysługuje pod warunkiem złożenia wniosku w terminie do 12 miesięcy od dnia urodzenia dziecka, a także warunkiem koniecznym jest pozostawanie kobiety w ciąży pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży. Świadczenia tego nie wlicza się do dochodu uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

II. Organizacja Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie

1 . Zasoby kadrowe MGOPS

Zatrudnienie

Według stanu na 31.12.2016 r. MGOPS zatrudniał 36 osób/32,88 etaty

W 2015 r. MGOPS zatrudniał 31osób/28,38 etatów

Struktura zatrudnienia według sekcji przedstawia się następująco :

- Dyrektor Ośrodka 2 osoby /1 etat (2015 - 1/1)
- Pracownicy sekcji Finansowo – księgowej 2 osoby/ 2 etaty (2015 -2/2)
- pracownicy sekcji pomocy - środowiskowej 11 osób/10,5 etatów w tym 9 osób/9 etatów pracowników socjalnych wykonujących pracę w terenie (2015 - 11/10)
- Pracownicy sekcji realizacji świadczeń sprawozdawczości i analiz 10 osób /9,5 etatów (2015 - 8 osób/7,5 etatów. Dwóch pracowników zostało zatrudnionych do realizacji programu 500 Plus, 2 osoby/1,5 etatu – po zakończeniu stażu na czas określony wykonując zobowiązanie umowne (umowa o zorganizowanie stażu)
- Pracownicy sekcji organizacyjno – administracyjnej 7 osób /5,88 etatów (2015 r. 6 osób/4,88). 1 osoba została zatrudniona po zakończeniu stażu na czas określony w celu wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy o zorganizowanie stażu, w wymiarze ½ etatu. 1 osoba została zatrudniona na czas określony w celu wykonaniu zobowiązań umownych wynikających z umowy o zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy.
- Samodzielne stanowisko ds. pieczy zastępczej oraz obsługi organizacyjno – technicznej zespołu interdyscyplinarnego 3 osoby /2 etat (2015 - 1/1etat). Jedna osoba została zatrudniona na zastępstwo pracownicy na czas jej nieobecności w związku chorobą i macierzyństwem. W wykonaniu zadań ustawowych . został zatrudniony 1 pracownik na stanowisku asystent rodziny na czas określony.
- Wieloosobowe stanowisko pracy ds. dodatków mieszkaniowych i energetycznych oraz pomocy materialnej dla uczniów 3 osoby/2 etaty (2015 - 2 osoby/2 etaty. 1 osoba została zatrudniona na zastępstwo pracownicy na czas jej nieobecności w związku z chorobą i macierzyństwem.

W MGOPS w 2016 r. zatrudniano 3 pracowników z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności (2015 r. - 3/3)

W 2016 r. jedna osoba przeszła na świadczenie emerytalne – na stanowisko ogłoszony był konkurs zatrudniono 1osobę/1etat. W MGOPS 5 osób odbywało staże w ramach umów zawartych pomiędzy Starosta Leżajskim, a Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznym w Nowej Sarzynie. Staże trwały pół roku i osoby te były zatrudnione po zakończeniu stażu na okres trzech miesięcy w celu wykonaniu zobowiązań umownych. Dwie osoby odbywały praktykę studencką.

2. Doskonalenie zawodowe pracowników, kursy, szkolenia

W 2016 r. pracownicy MGOPS uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach, seminariach. niektórzy pracownicy nawet kilkakrotnie. 12 pracowników skorzystało z 8 jednodniowych szkoleń.

Tematyka szkoleń :

- Zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2015 r. szkolenie zostało zorganizowane przez RIO w Rzeszowie.
- Nowe świadczenia wychowawcze szkolenie zostało zorganizowane przez firmę BETAKOM w Białymstoku
- Program 500+ szczegółowe omówienie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci szkolenie było zorganizowane przez firmę PRO FUTURO w Wrocławiu.
- Fundusz Alimentacyjny szkolenie zostało zorganizowane przez Ośrodek Twórczej Interwencji w Krakowie
- Stypendia szkolne –szkolenie zostało zorganizowane przez Ośrodek Twórczej Interwencji w Krakowie.
- Zmiany w sprawozdawczości w 2016 r. wprowadzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 31.03.2016 r. – szkolenie zostało zorganizowane przez firmę PETEX w Lublinie.
- Rozmowa z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc w rodzinie „Zastopuj przemoc poprzez dialog „ szkolenie zostało zorganizowane przez firmę IMPULS Kuźnia Profilaktyczna w Krakowie
- Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych - szkolenie zostało zorganizowane przez ROPS w Rzeszowie.

7 szkoleń sfinansowanych zostało ze środków własnych ośrodka .

W 2016 r. trzech pracowników socjalnych podjęło naukę na specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny w ramach projektu p.n. II stopień specjalizacji to profesjonalizm i skuteczność pracy socjalnej współfinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Projekt obejmuje szkolenie w ramach specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego oraz egzamin przed Centralną Komisją ds. stopni specjalizacji zawodowej pracowników socjalnych. W 2017 r. pracownicy przystąpią do egzaminu państwowego.

Jedna osoba ukończyła kurs/szkolenie specjalizacyjne na Uniwersytecie Rzeszowskim i uzyskała specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy MGOPS uczestniczyli także w konferencjach i seminariach między innymi w seminarium Podsumowanie Programu 500 + zorganizowanego przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki, seminarium Podkarpacie Młodych – Edukacja , praca ,satisfakcja zorganizowane przez Centrum Edukacji ,Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych w Rzeszowie.

Zgodnie z przepisami były organizowane szkolenia wstępne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. W 2015 r. pracownicy Ośrodka skorzystali z 11 szkoleń zorganizowanych przez firmy zewnętrzne. W szkoleniach wzięło udział 11 osób.

3. Kontrole

W 2016 r. w MGPOS przeprowadzono 2 kontrole zewnętrzne. Obie kontrole przeprowadziła Państwowa Inspekcja Pracy

1 . Kontrola przeprowadzona została w dniach 01.04. i 07.04.2016 r. przedmiotem kontroli była legalność zatrudnienia i wykonywania innej pracy zarobkowej w MGOPS

2. Kontrola przeprowadzona została w dniach 16.06. i 21.06 2016 r. przedmiotem kontroli była legalność wykonywania innej pracy zarobkowej na podstawie umów cywilno-prawnych. Kontrole nie wykazały żadnych nieprawidłowości

W 2015 r. w MGOPS przeprowadzono 4 kontrole.

4. Skargi

W roku 2016 wniesiono 2 skargi na działalność Ośrodka do Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Sarzyna w pierwszej skardze klient ośrodka skarżył się na wielkość udzielonych świadczeń z pomocy społecznej w drugiej skardze strona skarżyła się na opieszałość w załatwieniu sprawy tj. ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w związku ze sprawowaną opieką nad niepełnosprawnym bratem. Skargi zostały uznane za bezpodstawne.

5. Akty wewnętrzne

W 2016 r. zostało wydanych 20 zarządzeń wewnętrznych Dyrektora MGOPS porządkujących pracę jednostki w tym : 3 zarządzenia w sprawie regulaminu organizacyjnego Ośrodka, 3 zarządzenia w sprawie komisji socjalnej, 2 zarządzenia w sprawie zmian Regulaminu Pracy, 1 zarządzenie w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej, 1 zarządzenie w sprawie zmiany w składzie komisji likwidacyjnej, 1 zarządzenie w sprawie zarządzania ryzykiem w MGPOS, 1 zarządzenie w sprawie przekazania samochodu służbowego, 1 zarządzenie w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, 3 zarządzenia w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych (projektu programu Gminny Program wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Nowa Sarzyna na lata 2016 -2023, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście i Gminie Nowa Sarzyna na lata 2016 -2020), 1 zarządzenie w sprawie naboru na wolne stanowisko pracy, 1 zarządzenie w sprawie zmiany jednolitego wykazu akt., 1 zarządzenie w sprawie przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji środków

pieniężnych i weryfikacji gruntów, 1 zarządzenie w sprawie zmiany instrukcji obiegu dokumentów.

W 2015 r. wydano 24 zarządzeń wewnętrznych Dyrektora MOPS.

W 2016 r. Dyrektor MOPS wydał 35 upoważnień pełnomocnictw, w tym wydano 17 upoważnień do przetwarzania danych osobowych.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło do MGOPS 14438 korespondencji, a wysłano 11139

6. Warunki pracy i wyposażenia

W 2016 r. w związku ze zwiększeniem zadań ustawowych (świadczenie wychowawcze) zostały doposażone stanowiska pracy, zakupiono meble biurowe, zestawy komputerowe. Z uwagi na dużą ilość spraw załatwianych w Ośrodku i potrzebę drukowania znacznej ilości dokumentów zakupiono urządzenie wielofunkcyjne. W 2016 r. zakupiono samochód służbowy osobowo - dostawczy (marki Citroen Berlingo) natomiast dotychczas używany samochód Skodę Fabia Sedan przekazano Środowiskowemu Domu Samopomocy w Sarzynie jednostce organizacyjnej gminy. W celu poprawy Komunikacji zewnętrznej wymieniono centralę telefoniczną. W 2016 r. zakupiono także serwer, a także 1 kontener mieszkalny, który przekazano osobie bezdomnej.

III. Budżet MGOPS

W 2016 r. realizując powierzone zadania wydano kwotę **28 009 095,84 zł.** stanowiącą 98,71% planowanego budżetu.

Tabela Nr 1. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w 2016 r.

Lp.	Tytuł	Plan w złotych	Wykonanie w złotych	Wykonanie w procentach
1	Rozdział 85195 - pozostała działalność	354,00	354,00	100
2	Rozdział 85202 - domy pomocy społecznej	851 209,00	851 023,29	99,98
3	Rozdział 85204- rodziny zastępcze	121 298,00	119 725,50	98,70
4	Rozdział 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	10 230,00	7 712,60	75,39
5	Rozdział 85206 – Wspieranie rodziny	16 105,00	15 041,42	93,40
6	Rozdział 85211 – Świadczenia wychowawcze	12 765 507,00	12 758 816,47	99,95
7	Rozdział 85212 Świadczenia rodzinne	9 180 023,00	9 177 355,91	99,97
8	Rozdział 85213 - składki na ubezpieczenie zdrowotne	111 016,00	110 293,22	99,35
9	Rozdział 85214 - zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpiecz. społeczne	728 700,00	728 644,45	99,99
10	Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe	310 400,00	309 529,42	99,72
11	Rozdział 85216 - Zasiłki stałe	491 499,00	486 341,75	98,95
12	Rozdział 85219 - ośrodki pomocy społecznej	1 345 195,00	1 268 303,62	94,28
13	Rozdział 85295 - pozostała działalność	1 934 308,00	1 665 954,19	86,13
14	Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów	510 00,00	510 000,00	100
	Ogółem	28 375 844,00	28 009 095,84	98,71

Tabela Nr 2. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w latach 2015 - 2016

Lp.	Tytuł	2015	2016
1	Rozdział 85195 - pozostała działalność	360,00	354,00
2	Rozdział 85202 - domy pomocy społecznej	651 369,55	851 023,29
3	Rozdział 85204 - Rodziny zastępcze	77 994,05	119 725,50
4	Rozdział 85205 - Zadania w zakr. przeciwdział. przemocy w rodz.	32 631,93	7 712,60
5	Rozdział 85206 – Wspieranie rodziny	12 499,55	15 041,42
6	Rozdział 85211 – Świadczenia wychowawcze	0,00	12 758 816,47
7	Rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne	7 969 355,66	9 177 355,91
8	Rozdział 85213 - składki na ubezpieczenie zdrowotne	95 489,00	110 293,22
9	Rozdział 85214 - zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	871 229,93	728 644,45
10	Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe	291 655,19	309 529,42
11	Rozdział 85216- Zasiłki stałe	426 504,41	486 341,75
12	Rozdział 85219 - ośrodki pomocy społecznej (razem z proj. Systemowym)	1 971 800,69	1 268 303,62
13	Rozdział 85228 - usługi opiekuńcze i specjalistyczne	28 035,54	0,00
14	Rozdział 85295 - pozostała działalność m.in. (dożywianie, projekty konkursowe, PEAD)	1 858 998,27	1 665 954,19
15	Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów	499 980,58	510 000,00
	Ogółem	14 787 904,35	28 009 095,84

Tabela Nr 3. Wykonanie budżetu MOGPS w Nowej Sarzynie za rok 2016 – Układ wykonawczy 2017

Lp.	Tytuł	Wykonanie 2016	Układ wykonawczy budżetu 2017
1	Rozdział 85195 - pozostała działalność	354,00	0,00
2	Rozdział 85202 - domy pomocy społecznej	851 023,29	899 345,00
3	Rozdział 85204 - Rodziny zastępcze	119 725,50	0,00
4	Rozdział 85205 - Zadania w zakr. przeciwdział. przemocy w rodzinie	7 712,60	0,00
5	Rozdział 85206 – Wspieranie rodziny w tym: Środki własne dotacja	15 041,42 1 100,00 13 941,42	0,00
6	Rozdział 85211 – Świadczenia wychowawcze	12 758 816,47	0,00
7	Rozdział 85212 Świadczenia rodzinne	9 177 355,91	0,00
8	Rozdział 85213 - składki na ubezpieczenie zdrowotne	110 293,22	103 500,00
9	Rozdział 85214 - zasiłki i pomoc w naturze W tym: Dotacja (zas.okresowe) Środki własne (zas. celowe, cel.specjalne,	728 644,45 679 995,58 48 684,87	556 500,00 499 500,00 57 000,00
10	Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe W tym: Dotacja Środki własne	309 529,42 3 422,35 306 107,07	343 200,00 0,00 343 200,00
11	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	486 341,75	288 200,00
12	Rozdział 852 ośrodki pomocy społecznej W tym: Środki własne Dotacja do zad.własnych Dotacja do zad. zlec.	1 268 303,62 980 098,29 226 375,00 61 830,33	1 270 700,00 1 037 910,00 213 690,00 19 100,00

13	Pozdział 85295-pozostała działalność W tym m.in.: Dożywianie: -Dotacja -Środki własne Koszty obsługi KDR- dotacja Pozostała działalność m.in. realizacja programu FEAD, organizacja spotkań opłatkowych i wielkanocnych, koszty transportu mebli, sprzętu rehab. środki własne	1 665 954,19 1 388 223,00 232 767,00 629,80 44 334,39	539 848,00 0,00 504 860,00 0,00 34 988,00
14	Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów W tym: Dotacja Środki własne	510 000,00 408 000,00 102 000,00	115 000,00 0,00 115 000,00
15	Rozdział 85501- Świadczenie wychowawcze		16 116 000,00
16	Rozdział 85502- Świadczenia rodzinne		8 786 500,00
17	Rozdział 85503- Karta dużej rodziny		10 030,00
18	Rozdział 85504-Wspieranie rodziny		198 045,00
	Ogółem	28 009 095,84	29 226 868,00

IV. Pomoc Środowiskowa.

Celem strategicznym MGOPS w Nowej Sarzynie jest wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym.

1. Charakterystyka klientów MGOPS

W 2016 roku z pomocy środowiskowej MGOPS skorzystało **867 rodzin, w których było 2789 osób** (w 2015 r.: 937 rodziny – 3114 osób), **co stanowi 12,82 % ogółu mieszkańców miasta i gminy Nowa Sarzyna**. W 2015 r. wskaźnik ten wynosił 14,26 % .Na dzień 31.12.2016 r. Nowa Sarzyna liczyła 21 750 osób.

Najczęściej występującymi powodami trudnej sytuacji życiowej mieszkańców miasta i gminy Nowa Sarzyna było: bezrobocie, ubóstwo, stan zdrowia (długotrwała choroba, niepełnosprawność), potrzeba ochrony macierzyństwa, problemy związane z opieką nad dziećmi (w tym bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, wielodzietność) oraz rodziny niepełne i problem uzależnienia od alkoholu. Szczegółowe dane dotyczące powodów trudnej sytuacji życiowej z podziałem na liczbę rodzin i osób w rodzinach, a także typów rodzin w podziale na ich liczbę i liczbę osób w rodzinach przedstawiają poniższe tabela

Tabela Nr 4. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2015 – 2016 r.

Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin w 2015 r.	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2016 r.	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	510	1723	492	1613
Sieroctwo	4	13	2	6
Bezdomność	9	9	14	15
Ochrona macierzyństwa	177	911	155	804
Bezrobocie	626	2247	546	1889
Niepełnosprawność	179	512	167	448
Długotrwała choroba	315	890	301	815
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym :	123	508	100	408
- rodziny niepełne	71	226	59	181
- rodziny wielodzietne	35	208	30	181
Alkoholizm	53	140	49	122
Narkomania	3	7	2	9
Powrót z zakładu karnego	6	10	6	11

Tabela Nr 5. Typy rodzin objętych pomocą finansową - zadania gminy łącznie z pracą socjalną w latach 2015- 2016.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin w 2015	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2016	Liczba osób w rodzinie
1.	Rodziny ogółem w tym :	949	3 146	875	2801
	- rodziny objęte tylko pracą socjalną	11	29	8	12
	w tym o liczbie osób :				
	1	249	249	250	250
	2	106	212	105	210
	3	138	414	121	363
	4	196	784	180	720
	5	146	730	120	600
	6 i więcej	114	757	99	658
2.	Rodziny z dziećmi	548	2 469	487	2179
	w tym o liczbie dzieci :				
	1	183	638	165	570
	2	186	787	177	767
	3	119	638	98	515
	4	45	279	32	204
	5	8	59	8	56
	6	4	38	6	58
	7 i więcej	3	30	1	9
3.	Rodziny niepełne	96	333	100	336
4.	Rodziny emerytów w tym jednoosobowe	190	484	173	396
		77	77	78	78

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym.

Tabela Nr 6. Realizacja zadań według form pomocy - 2015-2016*

Lp.	Formy pomocy	2015				2016			
		Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń w złotych	Wzrost do roku poprzedniego w %	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń w złotych	Wzrost do roku poprzedniego w %
1	Zasiłki stałe	94	145	436 721	114,83	96	137	485 772	111,23
2	Zasiłki okresowe w tym:	472	1 581	841 136	119,93	369	1 223	681 399	81,01
	środkami własnymi	x	x	0	0	x	x	0	0
	środkami z dotacji	472	1 581	841 136	119,93	369	1 223	681 399	81,01
3	Posiłek w tym:	917	2 031	395 364	98,92	811	1 828	368 963	93,32
	dla dzieci**	899	2 013	386 820	103,25	800	1 817	353 341	91,35
4	Usługi opiekuńcze***	49	54	247 595	128,66	47	54	246 070	99,38
5	Zasiłek celowy zdarzenie losowe	0	0	0	x	0	0	0	x
6	Sprawienie pogrzebu	0	0	0	x	0	0	0	x
7	Zasiłek celowy, celowy, specjalny, celowy zwrotny****	792	2 545	1 278 057	122,12	683	2 164	1 192 318	93,29
8	Poradnictwo specjalistyczne	x	5	x	x	x	0	x	x
9	Interwencja kryzysowa	x	0	x	x	x	1	x	x
10	Praca socjalna	x	958	x	93,55	x	756	x	78,91

* dane pochodzą ze sprawozdań MPiPS-03,

** dane zawierają dożywianie w przedszkolach, szkołach,

*** kwota pomniejszona o obowiązkową odpłatność klienta,

**** dane zawierają zasiłki celowe na żywność z programu dożywiania.

2. Zasiłek stały.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeśli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego. Osobie otrzymującej zasiłek stały opłaca się składki na ubezpieczenie zdrowotne. Kwota zasiłku stanowi różnicę pomiędzy kryterium dochodowym a posiadanym dochodem, nie może być wyższa niż 604,00 zł (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej) i niższa niż 30,00 zł.

Tabela Nr 7. Realizacja zasiłków stałych w latach 2015 – 2016.

Lp.	Lata	Liczba osób objętych pomocą	Wydatkowana kwota w zł
1.	2015 r.	94	436 721
2.	2016 r.	96	485 772

3. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Kwota zasiłku okresowego stanowi różnicę między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem, z tym że zasiłek nie może być niższy od 50 % tej różnicy, jednak nie mniej niż 20,00 zł.

Gmina otrzymuje dotację celową na realizację tego zadania z budżetu państwa, a uzupełnienie zasiłku następuje ze środków własnych gminy.

Tabela Nr 8. Realizacja zasiłków okresowych w latach 2015-2016.

	2015	2016
Wydatkowana kwota w zł	829.929	679.960
Wzrost (Spadek) do roku poprzedniego	118,56 %	81,93 %
Liczba rodzin	446	363

W 2016 r. największa intensywność przyznanej pomocy w formie zasiłku okresowego przypadała na okres wiosenny i zimowy. W okresie letnim motywowano klientów do podejmowania pracy sezonowej, zbierania runa leśnego itp.

Tabela Nr 9. Realizacja zasiłków okresowych w 2016 r.

Wyszczególnienie	Styczeń – marzec 2016 r.	Kwiecień – czerwiec 2016 r.	Lipiec – wrzesień 2016 r.	Październik – grudzień 2016 r.
Wydatkowana kwota w zł	228 572	179 732	81 356	190 300
Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłku okresowego	221	261	120	199

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2016 zrealizował wnioski w pełnym zakresie w wysokości ustalonej przepisami ustawy o pomocy społecznej.

4. Wieloletni Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

1 stycznia 2014 r. weszła w życie uchwała Nr 221 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 z dnia 10 grudnia 2013 r. (M.P. z 2013 r. Nr 221), a 30 stycznia 2014 r. weszła w życie uchwała Nr L/317/2013 Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych przez Miasto i Gminę Nowa Sarzyna na pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych na lata 2014-2020. W 2016 r. na realizację tego programu wydatkowano 1 850 990,00 zł w tym środki z budżetu gminy 462 767,00 zł.

5. Usługi opiekuńcze.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W 2016 roku Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna powierzył realizację tego zadania w drodze konkursu Stowarzyszeniu „Integracja bez Granic”. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym posiadającym dochód do 634,00 zł netto, osobom w rodzinie do 514,00 zł netto na osobę. Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Nr V/36/2011 Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie z dnia 28 lutego 2011 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVII/122/2007 z dnia 26 listopada 2007 r. Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie w sprawie szczegółowych zasad przyznawania usług opiekuńczych, zasad i trybu ustalania i pobierania opłat za te usługi jak również warunków zwolnienia z opłat, która określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczone usługi na terenie miasta. Ustalenie zakresu usług oraz odpłatności

za ich świadczenie w formie decyzji administracyjnej jest zadaniem MGOPS. Całkowity koszt 1 godziny usługi opiekuńczej kształtował się następująco :

- 2015 rok : 12,50 zł

- 2016 rok : 12,64 zł

Tabela Nr 10. Realizacja usług opiekuńczych dla mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna w latach 2015-2016.

	Rok 2015	Rok 2016
Ilość osób objętych pomocą	49	47
Ilość wykonanych godzin	21 797	23 253
Podmiot realizujący usługi	Stowarzyszenie „Integracja bez Granic”	Stowarzyszenie „Integracja bez Granic”

W trakcie roku pracownicy socjalni wizytują środowiska osób, którym świadczone są usługi opiekuńcze zwracając uwagę na zgodność zakresu usług z potrzebami i wydaną decyzją szczególnie w okresie jesienno-zimowym.

Natomiast w 2016 r. nie było świadczonej pomocy w formie **specjalistycznych usług opiekuńczych**, które zgodnie z art. 50 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

6. Zasiłek celowy i specjalny celowy.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Może on być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw sprzętu użytku domowego, a także kosztów pogrzebu. Ponadto zasiłek celowy może być przyznany w celu realizacja postanowień kontraktu socjalnego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Tabela Nr 11. Realizacja zasiłków celowych i specjalnych celowych w latach 2015 – 2016.

Lata	Kwota świadczenia w złotych	Liczba osób którym przyznano pomoc	Liczba świadczeń	Średnia wysokość zasiłku w złotych
2015	33 619	129	159	211
2016	41 312	117	158	262

7. Pomoc rzeczowa.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ma możliwość przyznawania pomocy w formie rzeczowej. Pomoc taka jest również przyznawana zgodnie z art. 11 ust. 1 w/w ustawy „w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego”.

Tabela Nr 12. Realizacja pomocy rzeczowej w ramach środków własnych gminy dla mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna w latach 2015-2016.

	zakup opału		zakup leków		opłata za energię elektryczną		opłata za wyrobienie zdjęć do dowodu osobistego	
	Ilość osób	Łączna kwota zł	Ilość osób	Łączna kwota zł	Ilość osób	Łączna kwota zł	Ilość osób	Łączna kwota zł
2015	16	8829,43	5	703,44	4	2130,46	1	25,00
2016	4	1249,73	6	1070,54	1	124,85	1	15,00

Dla 38 osób w podeszłym wieku, chorych przewlekle, którzy są objęci pomocą w formie usług opiekuńczych w marcu 2016 r. zakupione zostały paczki żywnościowe na łączną kwotę: 1.500,00 zł.

Formą pomocy rzeczowej w 2016 roku dla mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna była pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2015 oraz w Podprogramie 2016 (**Programu FEAD**).

Tabela Nr 13. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa w roku 2016.

Okres	Podprogram 2015	Podprogram 2016
	styczeń - marzec 2016 r.	sierpień – grudzień 2016 r.
Ilość rozdysponowanej żywności	45.237,13 kg	13.323,77 kg
Ilość osób objęta pomocą	2324	1840

Punkt wydawania żywności znajdował się w siedzibie tutejszego Ośrodka (piwnice). Produkty żywnościowe były wydawane przez pracowników Ośrodka.

Ponadto oprócz pomocy żywnościowej w tutejszym Ośrodku odbyło się 8 warsztatów kulinarno – dietetyczne (19 stycznia – wzięło udział 34 osoby, 26 stycznia – 27 osób, 25 lutego – 37 osób, 9 marca – 27 osób, 11 kwietnia – 25 osób, 20 kwietnia – 15 osób, 25 października - 18 osób oraz 24 października 2016 r. – 15 osób), 2 warsztaty dietetyczne (17 marca - wzięło udział 26 osób oraz 18 listopada 2016 r. – 25 osób) - jako działanie towarzyszące w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2015 i Podprogramie 2016 oraz spotkania z klientami objętymi powyższą pomocą żywnościową przeprowadzone przez pracowników Sekcji Pomocy Środowiskowej tutejszego Ośrodka , tj.

- w dniu 14.01.2016 r. pogadanka dot. prawidłowego przechowywania żywności w której wzięło udział 28 osób,
- w dniu 15.02.2016 r. pogadanka dot. higieny przygotowywania posiłków i ich spożywania w której wzięło udział 60 osób,
- w dniu 23.03.2016 r. pogadanka dot. higieny osobistej w której wzięło udział 19 osób,
- w dniu 28.11.2016 r. pogadanka dot. zasad zdrowego żywienia w której wzięło udział 49 osób,
- w dniu 19.12.2016 r. pogadanka dot. higieny przygotowywania posiłków i ich spożywania w której wzięło udział 40 osób.

Z Podkarpackiego Banku Żywności w Rzeszowie pozyskano również :

- płatki owsiane z mlekiem i truskawkami : 187,278 kg
- krajankę warzywną w koncentracie z przyprawami : 352 kg,
- produkty mleczne dla niemowląt i małych dzieci : 36,470 kg.

Do otrzymania artykułów żywnościowych w ramach programu FEAD kwalifikowali mieszkańcy Miasta i Gminy Nowa Sarzyna pracownicy socjalni tutejszego Ośrodka na podstawie przeprowadzonego u nich wywiadu środowiskowego, których dochód netto miesięcznie nie przekraczał 951,00 zł dla osoby samotnej, 771,00 zł na członka w rodzinie.

W ramach realizacji w / w programu, tutejszy Ośrodek musiał skompletować i przedstawić w Podkarpackim Banku Żywności w Rzeszowie fotografie z odbytych zajęć oraz bardzo rozbudowaną dokumentację według wzorów oświadczeń i skierowań opracowanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Kolejną formą pomocy rzeczowej dla klientów tutejszego Ośrodka jest **gorący posiłek**. Z tej formy pomocy skorzystało :

- w 2015 r. ok. 20 osób na łączną kwotę: 8.527,00 zł,
- w 2016 r. ok. 10 osób na łączną kwotę: 11.350,00 zł.

Posiłki w 2016 roku były przygotowywane przez Stowarzyszenie „Integracja bez Granic ”

8. Schronienie.

Udzielenie schronienia i ponoszenie odpłatności za nie jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Zgodnie z art. 48 ust. 2 „udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych”.

Tabela Nr 14. Realizacja pomocy w formie udzielenia schronienia dla bezdomnych mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna w latach 2015-2016.

Rok	Rodzaj placówki					
	Noclegownia „Caritas” w Leżajsku		Noclegownia Dla Bezdomnych Mężczyzn w Krakowie		Dom Inwalidy Schronisko Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Sanoku	
	Ilość osób	Łączna kwota	Ilość osób	Łączna kwota	Ilość osób	Łączna kwota
2015	3	985,00 zł	0	0	1	8376,00 zł
2016	2	0,00 zł	1	310,84 zł	1	8012,60 zł

W 2016 r. nadal kontynuowano sposób opłaty za pobyt w Noclegowni „Caritas” w Leżajsku tj. w 70 % pobyt był opłacony z przyznanej pomocy osobie przebywającej

w formie: zasiłku okresowego, świadczenia pieniężnego na zakup żywności w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

9. Środowiskowy Dom Samopomocy

W związku z zapisami ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 229), MGOPS ustalał odpłatność za usługi świadczone w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sarzynie. Poniższa tabela przedstawia dane na dzień: 31.12.2015 r., 31.12.2016 r.

Tabela Nr 15. Realizacja pomocy w formie usług świadczonych przez ŚDS w Sarzynie dla mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna w latach 2015-2016.

	2015 rok	2016 rok
Ilość osób przebywających w ŚDS w Sarzynie	39	40
Ilość osób nie ponoszących odpłatności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej *	25	27
Ilość osób ponoszących odpłatność	11	10
Ilość osób zwolniona z odpłatności **	3	3
Średnia kwota miesięcznej odpłatności	83,13 zł	88,85 zł

* wg. art. 51 b ust. 1 ustawy o pomocy społecznej „odpłatność miesięczną za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, ustala się w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 300 % odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2”.

**art. 64 ustawy o pomocy społecznej „osoby wnoszące opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej można zwolnić, na ich wniosek, częściowo lub całkowicie z tej opłaty, w szczególności jeżeli:

1) wnoszą opłatę za pobyt innych członków rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodku wsparcia lub innej placówce;

2) występują uzasadnione okoliczności, zwłaszcza długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, śmierć członka rodziny, straty materialne.

10. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793 z późn. zm.) do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy

z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy.

W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, o którym mowa w ust. 2, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonych w przepisach o pomocy społecznej.

Dyrektor Ośrodka jest upoważniony przez Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Sarzyna do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. W 2015 r. wydano 8 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionych świadczeń, natomiast w **2016 r.** wydano **13 decyzji** potwierdzających prawo, do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

11. Praca socjalna.

Bardzo ważnym elementem pomocy jest podejmowanie działań celem usunięcia trudnej sytuacji, a więc motywowanie rodzin oraz wskazywanie możliwości rozwiązania problemów we własnym zakresie. Działania o takim charakterze wchodzi w zakres prowadzonej przez pracowników socjalnych pracy socjalnej, obejmującej m.in.: udzielanie informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu szeregu trudnych spraw życiowych, poradnictwa oraz wsparcia, jak również współpracę z innymi instytucjami np. PCPR, sądami, policją, szkołami, przedszkolami, zakładami opieki zdrowotnej.

Pracownicy socjalni podejmowali również szereg działań interwencyjnych w sytuacjach szczególnie trudnych, dotyczących zwłaszcza stwierdzonych zaniedbań w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodziców wobec dzieci, zaniedbań członków rodzin w stosunku do osób starszych i niepełnosprawnych, oraz w rodzinach objętych przemocą rodzinną.

Poniższa tabela przedstawia ilość osób / rodzin objętych pracą socjalną pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka na przestrzeni lat 2015 – 2016.

Tabela Nr 16. Realizacja pomocy w formie pracy socjalnej dla mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna w latach 2015-2016.

Formy pomocy	2015 r.		2016 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo	1	5	0	0
Interwencja kryzysowa	0	0	1	1
Inne formy pracy socjalnej	312	958	238	756

W skrajnie trudnych przypadkach skierowano :

A) wnioski do Sądu Rejonowego w Leżajsku o wgląd w sytuację dziecka / rodziny :

2015 r. – 3 wnioski,

2016 r. – 5 wniosków (w tym 3 wnioski o odebranie praw rodzicielskich oraz 2 wnioski o wgląd w sytuację dziecka).

B) wnioski do Sądu Rejonowego w Leżajsku o skierowanie na leczenie psychiatryczne uczestnika bez jego zgody :

2015 r. – nie były składane powyższe wnioski,

2016 r. – 4 wnioski.

C) wnioski do Miejsko - Gminnej Komisji d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Sarzynie w celu podjęcia działań dotyczących podjęcia leczenia odwykowego :

2015 r. – 1 wniosek,

2016 r. – 4 wnioski.

Do Prokuratury Rejonowej w Leżajsku został złożony 1 wniosek o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie znęcania się na osobą. Natomiast do Komisariatu Policji w Nowej Sarzynie zostało złożonych 5 wniosków o patrole funkcjonariuszy Policji w miejscu zamieszkania rodzin.

Ponadto pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej :

- współpracowali z Policją (wymiana informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych patologią i przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny),
- współpracowali z sołtysami sołectw na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna w celu wypracowania wspólnych metod pomocy osobom potrzebującym,
- kontaktowali się z przedstawicielami szkół, przedszkoli, poradni psychologiczno-pedagogicznej w celu ustalenia wspólnych działań dotyczących zaspokojenia potrzeb dzieci,
- współpracowali z sądem i kuratorami na rzecz zagrożonych środowisk,
- utrzymywali stałą współpracę z PCPR w Leżajsku, przychodniami, szpitalami, mającą na celu zaspokojenie potrzeb klientów i udzielenie odpowiedniego wsparcia,
- utrzymywali stałą współpracę z asystentami rodziny w pracy socjalnej z rodzinami objętymi tą formą pomocy w celu m.in. poprawy relacji i więzi rodzinnych,
- brali udział w spotkaniach grup roboczych w ramach pracy powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego rozwiązując wspólnie z innymi instytucjami problemy osób / rodzin dotkniętych przemocą.

V. Pomoc instytucjonalna

1. Domy Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za mieszkańca gminy w tym domu, natomiast do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Przepisy wskazują, że pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością. W pierwszej kolejności pracownicy socjalni aktywizują rodzinę zobowiązaną do opieki nad krewnym, organizują usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub wskazują możliwość korzystania z dziennych ośrodków wsparcia. Osoby wymagające wzmożonej opieki medycznej powinny być umieszczane w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Zasadą jest, że osoby kieruje się do domu pomocy znajdującego się najbliżej dotychczasowego miejsca zamieszkania.

Umieszczenie w domu pomocy społecznej następuje na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana także z urzędu.

Osoba ta kierowana jest do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania - chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej - po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na zamieszkanie w domu pomocy społecznej. Jednak osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest przez starostę do zakładu opiekuńczo – leczniczego lub placówki pielęgnacyjno – opiekuńczej.

W razie niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Na podstawie art. 55 ustawy o pomocy społecznej dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających, zwanych dalej „mieszkańcami domu.”

Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Zgodnie z art. 56 ustawy o pomocy społecznej, domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na domy dla:

- osób w podeszłym wieku,
- osób przewlekle somatycznie chorych,
- osób przewlekle psychicznie chorych,
- dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
- osób niepełnosprawnych fizycznie,
- osób uzależnionych od alkoholu.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca, zgodnie z art. 60 w/w ustawy. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym ustala wójt (burmistrz, prezydent miasta), w domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym – starosta, a w regionalnym domu pomocy społecznej – marszałek województwa.

Według art. 61 ustawy o pomocy społecznej obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- * mieszkaniiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
 - * małżonek, zstępni przed wstępnymi,
 - * gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej
- przy czym osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniiec domu ponosi pełną odpłatność.

Zasady wnoszenia opłat kształtują się następująco, w zależności od tego, kto je wnosi:

- * mieszkaniiec domu – nie więcej niż 70% swojego dochodu;
- * przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka – nie więcej niż 70% tego dochodu;
- * małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z decyzją ustalającą wysokości odpłatności lub umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej,
- * w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego tej osoby, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % tego kryterium;
- * w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- * gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej wnosi opłatę w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby do tego zobowiązane.

W przypadku niewywiązania się osoby lub jej rodziny z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Gminie przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Mieszkaniiec domu wnosi opłatę do kasy domu lub na jego rachunek bankowy. Za jego

zgodą opłata może być potrącana:

- * z emerytury lub renty – przez właściwy organ emerytalno – rentowy, zgodnie z odrębnymi przepisami,

- * z zasiłku stałego mieszkańca domu – przez ośrodek pomocy społecznej dokonujący wypłaty świadczenia; opłatę za pobyt ośrodek pomocy społecznej przekazuje na rachunek bankowy domu pomocy społecznej.

Jeżeli mieszkaniec domu został skierowany przez gminę, ustalona zgodnie z przepisami opłata wnoszona jest do kasy lub na rachunek bankowy gminy, z której został skierowany, następnie opłatę tę gmina, wraz z wysokością różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez zobowiązane osoby, przekazuje na rachunek bankowy właściwego domu pomocy społecznej.

Wyszczególnienie	Ilość osób umieszczonych w DPS		W tym liczba osób, za których zgodnie z umową/decyzją powinna wносить rodzina		Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w DPS w zł		Koszty ponoszone przez gminę za pobyt mieszkańca w DPS w zł	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
DPS dla osób przewlekle psych. chorych w Piskorowicach - Mołynie	2	2	0	0	2 990,00	3 050,00	56 620,67	57 745,68
DPS dla mężczyzn intelekt. i psych. chorych Zgromadzenia Braci Albertynów w Przemyślu	1	1	0	0	2 852,78	2 901,00	21 458,08	21 961,84
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych w Stalowej Woli	1	1	0	0	3 064,35	3 040,95	33 623,97	33 478,92
DPS dla osób przewlekle psych. chorych oraz somatycznie chorych w Górnicy	6	6	0	0	3 059,40	3 175,18	156 558,55	147 521,36
DPS dla osób w podeszłym wieku w Cmolasie	0	2	0	0	0,00	2 608,57	0,00	24 218,83
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Zborowie	0	1	0	0	0,00	3 175,18	0,00	24 068,71
DPS dla osób w podeszłym wieku i dla osób przewlekle somatycznie chorych w Brzozie Królewskiej	19	19	8	9	2 950,00	3 050,00	330 976,44	476 947,36
DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Szczepieszynie	1	0	0	0	2 984,00	0,00	9 668,32	0,00
DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Moszczanach	1	1	0	0	2 740,33	2 879,58	26 559,62	28 113,67
DPS dla osób w podeszłym wieku w Kudoniu	1	1	0	0	2 256,82	2 365,52	12 755,82	11 415,35
DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie w Mielcu	1	1	0	0	2 886,41	2 950,00	3 804,36	28 586,30
Razem:	33	35	8	9	x	x	652 025,83	854 058,02

VI. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

1. Dodatki mieszkaniowe

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od 1 kwietnia 2014 roku realizuje zadanie własne w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

1. najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego,
3. osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,
4. innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% najniższej emerytury obowiązującej w dniu złożenia wniosku w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym.

Za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe.

Powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajduje się jeden lokal mieszkalny /dom jednorodzinny/ w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

- $35\text{m}^2 + 30\% = 45,50\text{ m}^2$ dla 1 osoby
- $40\text{m}^2 + 30\% = 52,00\text{ m}^2$ dla 2 osób
- $45\text{m}^2 + 30\% = 58,50\text{ m}^2$ dla 3 osób
- $55\text{m}^2 + 30\% = 71,50\text{ m}^2$ dla 4 osób
- $65\text{m}^2 + 30\% = 84,50\text{ m}^2$ dla 5 osób

Wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu mieszkalnego, a kwotą stanowiącą wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2% kwoty najniższej emerytury obowiązującej w dniu wydania decyzji.

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku przyjęto 229 wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych. Pomocą w formie dodatku mieszkaniowego objęto łącznie 127 gospodarstw domowych. Na ten cel wydatkowano kwotę ogółem 306 107,07 zł. w tym:

- zasób komunalny (własnościowe) – 119 233,90 zł.
- zasób komunalny (lokatorskie) – 83 759,91 zł.
- zasób spółdzielczy – 94 021,68 zł.
- domki jednorodzinne – 6 493,25 zł.
- wspólnoty mieszkaniowe – 2 598,33 zł.

Tabela Nr 18. Wyplacone dodatki mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe wypłacone w latach ubiegłych	
Rok	Kwota ogółem
2015	288 404,81 zł.
2016	306 107,07 zł.

2. Dodatki energetyczne

Odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 22 kwietnia 2016 r. wysokość dodatku energetycznego w okresie od dnia 1 maja 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r. wynosi:

- dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną – 11,29 zł/m-c;
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 15,68 zł/m-c;
- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – 18,81 zł/m-c;

Dodatki energetycznie w całości finansowane są z dotacji budżetu państwa.

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku przyjęto 46 wniosków o przyznanie dodatków energetycznych. W tym samym okresie wypłacono 211 dodatków energetycznych w łącznej kwocie 3 422,35 zł w tym:

- 25 dla gospodarstw prowadzonych przez osoby samotne (w kwocie 280,65 zł);
- 123 dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób (w kwocie 1 916,60 zł);
- 63 dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób (w kwocie 1 157,97 zł);
- koszt wypłaty dodatku energetycznego (2%) – 67,13 zł

Z pomocy w formie zryczałtowanego dodatku energetycznego w roku 2016 skorzystało łącznie 27 gospodarstw domowych.

VII. Pomoc materialna dla uczniów

W 2016 roku przyznane zostały stypendia szkolne w ramach tzw. świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, wprowadzone na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r. poz. 1943 z późn. zm., oraz Uchwałą Nr XXXII/323/2005 Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie z dnia 11 kwietnia 2005 r.

Uprawnionym do pomocy materialnej są uczniowie szkół podstawowych, gimnazjum, szkół ponadgimnazjalnych, słuchacze publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia. Świadczenie przysługuje również wychowankom ośrodków szkolnych i wychowawczych, w których realizuje się szkolny obowiązek nauki, aż do czasu jego ukończenia. Stypendium szkolne ukierunkowane jest na całkowite lub częściowe pokrywanie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych jak również na pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym, w szczególności na zakup podręczników, stroju sportowego oraz innych przedmiotów ściśle związanych z procesem edukacyjnym w szkole do której uczęszcza uczeń. Kwota stypendium może pokrywać koszty zakwaterowania w internatach lub stancjach, czy też koszty dojazdu do szkół środkami komunikacji publicznej. Wszystkie wydatki musiały być udokumentowane rachunkami bądź fakturami imiennymi.

Dotychczas stypendium szkolne przyznawane było uczniom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 456,00 zł. netto miesięcznie na osobę. Od 1 października 2015r. obowiązuje nowe kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania stypendium szkolnego w kwocie 514,00 zł. netto miesięcznie na jednego członka rodziny. Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy w danym roku szkolnym. Należy nadmienić, że nie nabywają uprawnień do tych świadczeń dzieci odbywające naukę w klasach tzw. zerowych. Nie otrzymują również stypendium uczniowie, którzy przyznane mają inne stypendia o charakterze socjalnym ze środków publicznych. Stypendium szkolne nie może być niższe miesięcznie niż 80% , o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych i nie może przekraczać miesięcznie 200 % kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z przepisami, uprawnionymi do tych świadczeń są uczniowie stale zamieszkali na terenie miasta i gminy Nowa Sarzyna niezależnie od tego gdzie położona jest ich szkoła.

Zasiłek szkolny zgodnie z ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późniejszymi zmianami) oraz Uchwałą Nr XXXII/323/2005 Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie z dnia 11 kwietnia 2005 r. wniosek należy złożyć w terminie do dwóch miesięcy od dnia wystąpienia okoliczności zdarzenia) uzasadniającego złożenie wniosku :

1. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej charakterze edukacyjnym.
2. Zasiłek szkolny realizowany jest poprzez zwrot poniesionych na cele edukacyjne wydatków, po ich udokumentowaniu.

Tabela 19. Kryteria wypłaty stypendium szkolnego (czerwiec, grudzień 2016 r.)

Lp.	Dochód na osobę w rodzinie (liczony od kwoty określonej z art. 8 ust.1 pkt. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej tj.514 zł)	Wysokość stypendium szkolnego (liczona od kwoty określonej w art.6.ust.2 pkt. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych tj. 118 zł) Od 1.XI 2016r. zmiana wysokości stypendium(liczona od kwoty 124 zł (Dz. U. 2015 poz.114 późn. zm.)		Liczba dzieci przy dochodzie od 0 – 100%, w tym dzieci z rodzin wielodzietnych.	
		IV -VI	XI - XII	VI	XII
1.	od 0 do 50%	109% 129,00 zł	101% 125,00 zł	254 dzieci w tym 97 dzieci z rodzin wielodzietnych.	160 dzieci w tym 47 dzieci z rodzin wielodzietnych.
2.	od 50,01% do 75%	95% 112,00 zł	83% 103,00 zł	282 dzieci, w tym 94 dzieci z rodzin wielodzietnych.	241 dzieci, w tym 89 dzieci z rodzin wielodzietnych.
3.	powyżej 75% do 100%	80,5% 95,00 zł	80% 99,20 zł	162 dzieci w tym 59 dzieci z rodzin wielodzietnych.	191 dzieci w tym 49 dzieci z rodzin wielodzietnych.

3. Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art . 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wysokość zasiłku szkolnego ustala się w każdej sprawie indywidualnie kierując się rodzajem i skutkiem zdarzenia.

Tabela 20. wydatki na pomoc materialną (stypendia szkolne) w latach 2015- 2016

Lp.	Nazwa wydatków	2015	2016
Środki			
1.	Wysokość dotacji	400 000, 00 zł	408 000,00 zł
2.	Wysokość wkładu własnego	99 996,12 zł	102 000,00 zł
	Niewykorzystana kwota dotacji (zwrot)	- 15,54 zł	-
3.	Środki ogółem	499 980,58zł	510 000,00 zł

Tabela 21. Liczba uczniów którzy otrzymali pomoc materialną w latach 2015 – 2016

Lp.	Rodzaj pomocy	2015	2016
1.	Pomoc materialna	856	784
2	Zasiłki szkolne	7	2

Dla dzieci z rodzin wielodzietnych na troje i więcej dzieci zwiększa się kwotę stypendium o 10% kwoty należnej w danym przedziale dochodowym.

Wnioskodawca składa jeden wspólny wniosek na rodzinę o przyznanie pomocy materialnej dla uczniów.

W związku z tym, decyzja o przyznanie pomocy materialnej dla uczniów wydana jest również jedna na każdą rodzinę, co zmniejszyło biurokrację w obsłudze klienta.

Tabela 22. Podział wypłaconych stypendiów szkolnych dla uczniów ze względu na charakter szkoły z terenu Miasta i Gminy Nowa Sarzyna 2015-2016

Lp.	Typ szkoły	Liczba uczniów 2015 r.	Liczba uczniów 2016 r.
1.	Szkoła Podstawowa -	379	333
2.	Szkoła Gimnazjalna -	223	196
3.	Szkoła ponadgimnazjalna -	243	238
4.	Kolegia nauczycielskie -	4	6
5.	Ośrodki Szkolno- Wychowawcze	14	13
Razem:		863	786

Tabela 23. Pomoc rzeczowa w latach 2015-2016 według podziału na rok szkolny.

Lp.	Typ pomocy	Rok szkolny	
		2015	2016
1.	Pomoc rzeczowa o charakterze socjalnym	777	692
2.	Pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania (bilety miesięczne)	79	92
Razem:		856	784

Podkreślić należy, że jest to pomoc, która trafia do uczniów najbiedniejszych i jednocześnie redukuje ich bariery edukacyjne.

VIII. Wsparcie rodziny i piecza zastępcza

Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy:

- a) opracowanie, realizacja i koordynowanie programu wspierania rodziny;
- b) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- c) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
- d) finansowanie:
 - kosztów szkoleń dla rodzin wspierających, podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny, kosztów związanych z udzieleniem pomocy.
- e) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
 - sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny;
 - prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.

W 2016 r. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie zatrudnił jednego asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę.

Do zadań asystenta należy m.in. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych i problemów wychowawczych z dziećmi oraz udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej. Może on zostać przydzielony rodzinie przeżywającej problemy opiekuńczo-wychowawcze - na wniosek pracownika socjalnego lub na mocy decyzji sądu rodzinnego.

Łącznie wsparciem asystenta rodziny w 2016 r. objętych zostało 16 rodzin z terenu gminy Nowa Sarzyna, w których wychowuje się 50 dzieci. Główne problemy występujące w rodzinach to:

- nieporadność w opiece i wychowaniu dzieci;
- nieporadność w prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- problemy psychologiczne, socjalne;
- nieporadność w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz poszukiwaniu pracy i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- niska aktywność społeczna;
- uzależnienia;
- demoralizacja nieletnich w rodzinie.

W 2016 r. na terenie gminy funkcjonowały cztery świetlice profilaktyczno-wychowawcze, prowadzone na zlecenie i finansowane ze środków gminy, w tym: w Nowej

Sarzynie, Sarzynie, Woli Zarczyckiej i Łętowni. Łączna liczba dzieci uczęszczająca do w/w placówek wyniosła 120 dzieci.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r, poz. 575 z późn. zm.) do zadań gminy należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej tj.

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy.

Tabela 24. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych w latach 2015-2016

	2015 r.	2016 r.
placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	4
rodziny zastępcze	10	10

* wykaz na dzień 31 grudnia danego roku

Tabela 25. Wydatki ponoszone przez Miasto i Gminę Nowa Sarzyna w związku z umieszczeniem dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych w latach 2015-2016

2015 r.	2016 r.
54 705,70 zł	94 115,43 zł

Tutejszy Ośrodek miał również możliwość udzielenia wsparcia w formie wypoczynku wakacyjnego dla dzieci, poprzez wytypowanie dzieci do udziału w wypoczynku.

W **2015 r.** w ramach w / w wypoczynku **15 dzieci** przebywało na wypoczynku letnim w Oleszycach w okresie: 6- 19.VII.2015 r. Organizatorem wypoczynku było Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

Natomiast w **2016 r.** w ramach w / w wypoczynku **12 dzieci** przebywało na wypoczynku letnim w Iwoniczu w okresie: 8 - 21.VII.2016 r. Organizatorem wypoczynku było Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

Pobyt dzieci na w / w wypoczynku był bezpłatny.

Dzieciom biorącym udział w wypoczynku zapewniono możliwość atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego połączonego z aktywnym wypoczynkiem.

IX. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zgodnie z zapisami Uchwały Nr XXVII/180/2012 Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie, 23 października 2012 r., Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna powołał do działań Zespół Interdyscyplinarny.

W skład Zespołu w 2016 roku wchodziło 6 osób, są to przedstawiciele :

1. Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie
2. Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Nowej Sarzynie
3. Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Sarzynie
4. Policji
5. Ośrodków zdrowia
6. Kuratorzy sądowi

Zespół realizował zlecone zadania podczas czterech spotkań: **22 marca, 1 czerwca, 28 września i 15 grudnia 2016 roku.**

Podczas kolejnych spotkań przedstawiono skalę zjawiska przemocy na terenie Gminy Nowa Sarzyna, omawiano problemy rodzin uwikłanych w przemoc, planowano dalsze działania Zespołu.

Tabela 26. Liczba Niebieskich Kart w latach 2015-2016

	2015	2016
<i>Policja</i>	<i>50</i>	<i>38</i>
<i>MGOPS</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Placówki oświatowe</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Sąd Rejonowy</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Razem:</i>	<i>52</i>	<i>40</i>

Tabela 27. Liczba spotkań grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2014-2016

Liczba Grup Roboczych	
<i>2015</i>	<i>2016</i>
<i>220</i>	<i>214</i>

W skład grup roboczych wchodziło: pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, dzielnicowi, kuratorzy zawodowi i społeczni, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagodzy szkolni, psycholog szkolni, asystenci rodziny.

W 2016 r. ze 106 osób wobec, których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą na grupy robocze stawiało się 54 osób, natomiast 52 nie stawiało się.

Ze 106 osób wobec, których jest podejrzenie że stosują przemoc na grupy robocze stawiało się 32 osób, natomiast 74 osób nie stawiało się.

Celem spotkania grup roboczych jest analiza sytuacji rodziny oraz opracowanie planu pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Nie wstawiennictwo osoby na grupę roboczą nie wstrzymuje pracy specjalistów w zakresie pomocy rodzinie, m.in. rodziny dotknięte przemocą zostają objęte nadzorem Policji oraz pracą socjalną świadczoną przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny.

Tabela 28. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2016 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Zawiadomienie Policji o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie (na podstawie art. 12 ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)	2
2.	Wniosek w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dzieci do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich w Leżajsku	3
3.	Wniosek o przymusowe leczenie odwykowe do Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Sarzynie	16

W 2016 r. zakończono **42** procedury w ramach „Niebieskiej Karty”, gdyż zaplanowane przez zespół specjalistów działania zostały zrealizowane.

Wspólna wymiana doświadczeń, spostrzeżeń pozwalała podjąć szersze działania pomocowe. Bezpośredni sposób przekazywania informacji, podejmowanie konkretnych działań niewątpliwie usprawniały pracę i znacznie szybciej pozwalały na osiągnięcie zamierzonego celu.

W ramach Zespołu/grup roboczych członkowie upowszechniają informator dla osób dotkniętych przemocą z wykazem instytucji pomocowych działających na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna oraz Powiatu Leżajskiego.

X. Karta Dużej Rodziny

W dniu 29 września 2014 roku Uchwałą Nr LXII/377/2014 Rada Miejska w Nowej Sarzynie wprowadziła na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna „NOWOSARZYŃSKĄ KARTE DUŻEJ RODZINY”.

Karta skierowana jest do rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, mających na utrzymaniu troje lub więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub do 25 roku życia w przypadku gdy dziecko uczy się/studiuje lub bez ograniczenia wieku w przypadku dzieci posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności bądź całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji.

Ponadto na podstawie ustawy o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. (Dz.U. z 2016r., poz. 785, z późn.zm.) członkowie rodzin wielodzietnych, mogą ubiegać się o Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny.

Tabela 29. Realizacja rządowego i gminnego programu dla rodzin wielodzietnych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie w 2016 r.

		Rządowy Program – Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny	Gminy Program - Nowosarzyńska Karta Dużej Rodziny
Liczba wniosków:		57	44
Liczba wydanych Kart (ogółem):		234	228
w tym:	dla rodziców	94	83
	dla dzieci	140	145

W 2016 roku zniżki dla rodzin wielodzietnych w ramach programu „Nowosarzyńska Karta Dużej Rodziny”:

- 1. Przedszkola Samorządowe na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna - zniżki za zajęcia poza podstawą programową;**

2. LokalTel :

- usługa telewizyjna (pakiet za 10 pln – 10 %, pakiet 15,70 pln – 10 %, 35,80 pln – 5%)
- usługa dostępu do internetu – 10 %
- ogłoszenia – 10 %

3. Miejski Zakład Klubu Sportowego „Unia” Nowa Sarzyna:

- wstęp na basen kąpielowy (dzieci do 7 r.ż.) – 50%
- wstęp na basen kąpielowy (dzieci i dorośli powyżej 7 r.ż.) – 33%

4. Miejski – Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowej Sarzynie:

- karnet mini – 50%
- karnet maxi – 50%

5. Ośrodek Kultury w Nowej Sarzynie:

- darmowy udział w zajęciach grup tanecznych (z wyłączeniem kursu tańca towarzyskiego), zajęciach muzycznych, zajęciach teatralnych i w pracach młodzieżowej orkiestry dętej;
- zniżka przy zakupie biletów na projekcje filmowe;

6. Sklep Pluszak, ul. Prof. St.Tolpy 24, 37-310 Nowa Sarzyna – 5% rabatu na zakupy

7. Drogeria „Magnolia”, ul. 1 Maja 7, 37-310 Nowa Sarzyna – 5% rabatu na zakupy

8. FHPU „Angel” , ul. Jordana 302/2, 37-310 Nowa Sarzyna – 5% rabatu na zakupy

9. „Perelka Butik”, ul. 1 Maja 227/3, 37-310 Nowa Sarzyna – 5 % rabatu na zakupy

10. Centrum Handlowe Stilex, ul.Żeromskiego 4, 37-300 Leżajsk – 5% rabatu na zakupy

11. LEROY MERLIN POLSKA Sp. z o.o., Krasne 20a, 36-007 Krasne – 10 % rabatu na towary w ofercie sklepu (obniżce nie podlegają towary objęte promocją i wyprzedaży).

XI. Inne działania pomocowe

1. Wypożyczalnia Urządzeń Pomocniczych i Sprzętu Rehabilitacyjnego Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wypożyczalnia Urządzeń Pomocniczych i Sprzętu Rehabilitacyjnego funkcjonuje od dnia 22.02.2012 r., mieści się w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie, ul. Łukasiewicza 2, 37-310 Nowa Sarzyna.

Celem działalności Wypożyczalni jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym – mieszkańcom miasta i gminy Nowa Sarzyna powrotu do aktywności zawodowej i społecznej oraz przyspieszenie im procesu adaptacyjnego poprzez nieodpłatne udostępnienie niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego lub urządzeń pomocniczych.

Z usług Wypożyczalni mogą korzystać osoby niepełnosprawne zamieszkałe na terenie miasta i gminy Nowa Sarzyna, posiadające:

- a) orzeczenie o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem,
- b) zaświadczenie lekarskie wskazujące na konieczność korzystania z określonego typu sprzętu.

Do zadań Wypożyczalni należy:

- a) umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem przy pomocy wypożyczanego Sprzętu,
- b) zwiększenie aktywności życiowej, samodzielności i zaradności niepełnosprawnych,
- c) wspomaganie procesu leczenia osób obłożnie chorych i niepełnosprawnych.

Tabela 30. Wykaz dostępnego sprzętu:

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość
1.	Łóżko rehabilitacyjne hydrauliczne	14
2.	Łóżko rehabilitacyjne elektryczne	24
3.	Materac „gruby”	14
4.	Szafka przyłóżkowa	13
5.	Wózek inwalidzki	59
6.	Chodzik czterokołowy	85
7.	Wózek toaletowy	32

8.	Materac „cienki”	4
9.	Trójnóg	1
10.	Kule ortopedyczne	30
11.	Balkonik rehabilitacyjny stały	3
12.	Elektryczny podnośnik rehabilitacyjny do wanny	12
13.	Koncentrator tlenu	3
14.	Materac przeciwoślizgowy elektryczny	2
15.	Rowerek treningowy	3

Łączna wartość sprzętu wynosi ok. **195 900 zł.**

W okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. zawartych zostało 67 umów użyczenia, dotyczących wypożyczenia:

- 10 łóżek rehabilitacyjno-hydraulicznych
- 9 łóżek rehabilitacyjno- elektrycznych,
- 5 materaców grubych,
- 1 szafki przyłóżkowej,
- 15 chodzików czterokołowych,
- 5 wózków toaletowych,
- 13 wózków inwalidzkich,
- 1 rowerek treningowy,
- 14 par kul ortopedycznych.

2. Punkt od Wydawania Odzieży.

Od marca 2012 r. przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie działa Punkt Wydawania Odzieży.

Odzież została pozyskana z Niemiec oraz od mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna.

Na stanie Magazynu obecnie znajduje się:

- odzież dla dorosłych,
- odzież dla dzieci,
- bielizna pościelowa.

Do otrzymania odzieży z Magazynu kwalifikują mieszkańcy Miasta i Gminy Nowa Sarzyna pracownicy socjalni Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie na podstawie imiennych talonów uprawniających do odbioru odzieży z magazynu MGOPS w Nowej Sarzynie.

Z Magazynu Odzieży korzystać mogą:

- osoby, których dochód netto miesięcznie nie przekracza 951,00 zł dla osoby samotnej, 771,00 zł na członka w rodzinie;
- osoby korzystające ze świadczeń rodzinnych, w tym świadczenia pielęgnacyjnego i zasiłku pielęgnacyjnego przy udokumentowanych i zweryfikowanych przez pracownika socjalnego dochodach i udokumentowanych wysokich kosztach leczenia;
- osoby, które w szczególnie uzasadnionych przypadkach przekraczają ustalone w zasadach kryterium (np. udokumentowane zdarzenie losowe, udokumentowane wysokie koszty leczenia oraz inne wydatki i okoliczności powodujące trudną sytuację życiową).

Tą formą pomocy obejmuje się tylko te osoby / rodziny u których pracownik socjalny MGOPS w Nowej Sarzynie stwierdzi brak danej odzieży.

Odzież wydawana jest nieodpłatnie.

Magazyn odzieży jest czynny w każdy wtorek i czwartek od godz.14:00 do 15:30.

W 2015 r. zostało wydanych 104 talonów na odzież z Magazynu, natomiast w **2016 r.** – 34 talony.

XII. Świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze i fundusz alimentacyjny.

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

System świadczeń rodzinnych utworzony został jako system poza ubezpieczeniowych świadczeń socjalnych. Celem reformy systemu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej małe dzieci oraz dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych przewiduje cztery rodzaje świadczeń rodzinnych i dwa rodzaje kryterium dochodowego w przypadku ubiegania się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Od dnia 1 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka i specjalny zasiłek opiekuńczy uzależnione są od kryterium dochodowego. Aktualnie okres zasiłkowy trwa od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
2. Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy,
3. Zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22 a ustawy o świadczeniach rodzinnych,
4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
5. Świadczenie rodzicielskie.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Rada gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia ich dziecka (art. 22 a w/w ustawy).

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka;
- 3) osobie uczącej się.

Zasiłki rodzinne przysługują do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo

znacznym stopniu niepełnosprawności.

W okresie zasiłkowym trwającym od 01.11.2015 r. do 31.10.2016 r. zasiłek rodzinny na dziecko wynosił: do 5 roku życia 89 zł, od 5 do 18 roku 118 zł oraz powyżej 18 roku życia 129 zł miesięcznie. Natomiast w okresie zasiłkowym, który rozpoczął się 1 listopada 2016 r. zasiłek rodzinny na dziecko wynosi: do 5 roku życia 95 zł, od 5 do 18 roku 124 zł oraz powyżej 18 roku życia 135 zł miesięcznie.

Dodatki do zasiłku rodzinnego:

- Dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacany jednorazowo w wysokości 1 000 zł.;
- Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługujący osobie uprawnionej do urlopu wychowawczego przez okres: 24 miesięcy kalendarzowych; - 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu; - 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie,
- Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ drugi z rodziców dziecka nie żyje, ojciec dziecka jest nieznany, powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone. Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją. W okresie zasiłkowym trwającym od 01.11.2015 r. do 31.10.2016 r. dodatek ten przysługiwał w kwocie 185,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 370,00 zł na wszystkie dzieci, natomiast od 1 listopada 2016 r. w/w dodatek przysługuje w wysokości 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł. na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci.
- Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, przysługuje na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego. W okresie od 1 listopada 2015 r. do 31 października 2016 r. dodatek ten przysługiwał w kwocie 90,00 zł miesięcznie, natomiast od 1 listopada 2016 r. w/w dodatek przysługuje w wysokości 95,00 zł miesięcznie.
- Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. W okresie od 1 listopada 2015 r. do 31 października 2016 r. dodatek ten przysługiwał miesięcznie w wysokości 80,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia oraz 100 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia. Od 1 listopada 2016 r. dodatki te wynoszą odpowiednio **90,00 zł na dziecko do 5 roku życia oraz 110 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.**

- Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego oraz na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Dodatek przysługuje raz w roku, w wysokości 100 zł na dziecko,
- Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności - w wysokości 105 zł miesięcznie na dziecko albo w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej - w wysokości 63 zł miesięcznie na dziecko. Kwoty te przysługiwały w okresie od 1 listopada 2015 r. do 31 października 2016 r. Od 1 listopada 2016 r. w/w dodatek przysługuje odpowiednio w wysokości 113 zł i 69 zł. Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Od 1 stycznia 2016 r. do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego został wprowadzony mechanizm tzw. złotówki za złotówkę. W ten sposób rodziny mogą otrzymać świadczenia rodzinne również po przekroczeniu kryterium dochodowego. W/w mechanizm wprowadzony został ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r., poz 995). Na skutek nowelizacji, w przypadku gdy dochód rodziny przekroczy kryterium dochodowe ustalone na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych (tj. 674 zł i odpowiednio 764 zł dla rodziny, w której jest wychowywane niepełnosprawne dziecko) pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o którą wnioskuje strona, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. Świadczenia rodzinne przyznane z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” (tj. zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku) nie mogą być niższe niż 20 zł.

Tabela Nr 31. Realizacja zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w latach 2015-2016

Wyszczególnienie	2015		2016	
	Wydatki za okres 2015 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2016 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco
Zasiłki rodzinne	2 750 963	26 922	3 100 745	27 327

Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	1 409 570	14 032	1 519 130	13 582
Urodzenia dziecka	101 000	101	110 000	110
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	246 936	632	244 930	634
samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0	0	0	0
samotnego wychowywania dziecka	115 660	629	132 821	677
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	128 780	1 597	1 56 430	1 573
rozpoczęcia roku szkolnego	167 000	1 670	165 000	1650
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	251 264	4 510	295 874	4 375
na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w	33 130	357	38 063	359

miejsowości, w której znajduje się szkoła				
na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	218 134	4 153	257 811	4016
wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	398 930	4 893	414 075	4 563
Razem	4 160 533	40 954	4 619 875	40 909
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	177 000	177	178 000	178
Świadczenie rodzicielskie	0	0	442 370	476
Razem	5 747 103	55 163	5 240 245	41 563

2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Ustawa o świadczeniach rodzinnych, reguluje kwestie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe”, przysługujące, na każde żywo urodzone dziecko. O świadczenie może ubiegać się matka lub ojciec, opiekun prawny albo opiekun faktyczny dziecka, a wysokość „becikowego” wynosi 1 000 zł. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy, od dnia narodzin się dziecka, a w przypadku gdy wniosek dot. dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia, którąś z w/w form albo przysposobienia dziecka nie później jednak niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub

zaświadczeniem wystawionym przez położną. Przepisu dotyczącego przedłożenia stosownego zaświadczenia nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

Od dnia 1 stycznia 2013 r. w/w świadczenie przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922 zł.

3. Świadczenie rodzicielskie

Uchwalona przez Sejm w dniu 24 lipca 2015 r. ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od 1 stycznia 2016 r. nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) od dnia porodu matce albo ojcu dziecka (po wykorzystaniu przez matkę świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka);
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia - od dnia objęcia dziecka opieką;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia, od dnia objęcia dziecka opieką;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia, od dnia przysposobienia dziecka.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- 1) skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- 2) śmierci matki dziecka;
- 3) porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie wynosi 1 000 zł miesięcznie i nie jest uzależnione od kryterium dochodowego. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez

okres 52 tygodni, 65 tygodni w przypadku dwójki dzieci, 67 tygodni - trójki, 69 tygodni - czwórki, a przy piątce i więcej - 71 tygodni.

Świadczenie to mogli także otrzymać rodzice dzieci urodzonych przed 1 stycznia 2016 r., którzy nie mieli prawa do zasiłku macierzyńskiego. W takim przypadku, świadczenie rodzicielskie przysługiwało od 1 stycznia 2016 r. do ukończenia przez dziecko 1 roku życia (odpowiednio dłużej w przypadku wieloraczków).

4. Świadczenia opiekuńcze.

Zasiłek pielęgnacyjny jest świadczeniem, które przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i osobie, która ukończyła 75 lat a także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Świadczenie to przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie to przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia. Od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 1 300,00 zł miesięcznie, zaś od 1 stycznia 2017 r. wynosi 1 406,00 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy w kwocie 520,00 zł miesięcznie przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli

1) nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub

2) rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

- w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

– Zasiłek ten przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2012 poz. 1548) osoby, które nabyły uprawnienie do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 31 grudnia 2012 r. zachowały prawo do tego świadczenia w dotychczasowej wysokości do dnia 30 czerwca 2013 roku.

Po upływie tego terminu decyzje wygasły z mocy prawa i istniała konieczność ponownego złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Zmiany te spowodowały, że od 1 lipca 2013 r. prawo do świadczenia w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną straciło w tut. Ośrodku ok. 40%.

Ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162) wprowadzono nowe świadczenie, tzw. zasiłek dla opiekuna. Świadczenie to przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje:

1) za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy (tj. do 14 maja 2014 r.), w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.;

2) od dnia wejścia w życie ustawy (tj. od dnia 15 maja 2014 r.), jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Zasiłek dla opiekuna za okres od 1 lipca 2013 r. do 15 maja 2014 r. przysługuje wraz z odsetkami ustalonymi w wysokości odsetek ustawowych.

Zasiłek dla opiekuna wynosi 520,00 zł miesięcznie.

Tabela Nr 32. Realizacja świadczeń opiekuńczych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2015 - 2016.

Lp.	Wyszczególnienie	2015		2016	
		Wydatki 2015	Liczba świadczeń narastająco 2015	Wydatki 2016	Liczba świadczeń narastająco 2016
1	Zasiłki pielęgnacyjne	971 550	6 350	968 031	6 327
2	Świadczenia pielęgnacyjne	1 179 657	993	1 303 980	1 005
5	Specjalny zasiłek opiekuńczy	215 852	417	354 200	692
6	Zasiłek dla opiekuna	167 321	324	128 076	247
7	Razem wiersze 1-6	2 534 380	8 084	2 754 287	8 271
8	Składka na ubezpieczenie społeczne	356 749	1 504	402 733	1 722
9	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	59 454	867	69 942	1 013
x	Razem wiersze 7-9	2 950 583	10 455	472 675	2 735

5. Świadczenie wychowawcze

Program „Rodzina 500 +” na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195) to długofalowe wsparcie dla polskich rodzin.

Celem świadczenia wychowawczego zgodnie z art. 4 ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje

- matce,
 - ojcu,
 - opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka.
- Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Istnieją przypadki podzielności świadczenia wychowawczego na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci:

- 1) urodzenia dziecka,
- 2) ukończenia przez dziecko 18. roku życia
- 3) lub gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje.

W sytuacji ustalania prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko (czyli w przypadku kiedy jest konieczne ustalenie sytuacji dochodowej rodziny), świadczenie wychowawcze przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł.

Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 200,00 zł. (art. 5 ust. 3 i ust. 4 w/w ustawy).

Prawo do świadczenia wychowawczego ustalane jest co do zasady na okres od dnia 1 października do dnia 30 września roku następnego.

Pierwszy okres, na który ustalane było prawo do świadczenia wychowawczego, rozpoczął się z dniem wejścia w życie ustawy czyli 1 kwietnia 2016 r. i kończy dnia 30 września 2017 r. W przypadku ustalania prawa do świadczenia wychowawczego na pierwszy okres, rokiem kalendarzowym, z którego dochody stanowiły podstawę ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, był rok kalendarzowy 2014.

Tabela Nr 33. Realizacja programu „Rodzina 500+” w 2016 r.

Wyszczególnienie		2016
1	Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego	1 699
1.1	- w tym na pierwsze dziecko	750
2	Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych	25 104
2.1	- w tym na pierwsze dziecko	11 650
3	Wydatki na świadczenie wychowawcze	12 507 576 zł

6. Fundusz alimentacyjny

Tabela Nr 34. Realizacja funduszu alimentacyjnego od 01-01-2015 do 31-12-2016

Rok	Wydatki w złotych	Liczba świadczeń narastająco
2015	504 716	1 272
2016	463 735	1 174

Z dniem 1 października 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169 z późn. zm.). W ustawie zostały uregulowane zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskutecznej egzekucji oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych; warunki nabywania prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego; zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego; finansowanie realizacji zadań przewidzianych w ustawie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są osobom uprawnionym, tzn. osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, do czasu ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego co do zasady przyznaje się na okres świadczeniowy, który rozpoczyna się 1 października, a kończy 30 września następnego roku kalendarzowego.

Jeżeli w trakcie pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego orzeczeniem sądu nastąpi zmiana wysokości alimentów dokonuje się również zmian w wysokości pobieranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, np. w przypadku podwyżki alimentów kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostaje podniesiona do zasądzonej kwoty, nie więcej jednak niż 500 zł na dziecko, począwszy od miesiąca od którego nastąpiła podwyżka (za niepełne miesiące przyznaje się świadczenia w wysokości 1/30 stawki dziennej). W tym wypadku możliwe jest przyznanie wyrównania. Z kolei w przypadku obniżenia przez sąd alimentów, dokonuje się w ten sam sposób obniżenia świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie jest organem prowadzącym z upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Sarzyna postępowanie wobec osób uchylających się od płacenia alimentów, a zamieszkujących na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna. W tym przypadku można mówić o trzech kategoriach dłużników alimentacyjnych:

- Zarówno dłużnik alimentacyjny jak i osoba uprawniona zamieszkują na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna. W takim przypadku postępowanie wobec dłużników wszczynane jest z urzędu po przyznaniu przez organ właściwy świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- Dłużnik alimentacyjny zamieszkuje na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, a osoba uprawniona do alimentów zamieszkuje i pobiera świadczenia z funduszu alimentacyjnego w innej gminie. W takim przypadku wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej występuje do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika.
- Osoba uprawniona do świadczeń alimentacyjnych nie otrzymała prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub nie ubiegała się o ich przyznanie. Wówczas taka osoba może złożyć wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego zamieszkałego na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje również działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych. Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbiera od niego oświadczenie majątkowe oraz informuje dłużnika o przekazaniu do biur informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy (dotyczy zobowiązań z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej i świadczeń z funduszu alimentacyjnego).

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny i informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania

prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych

— organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, które kończy wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.11) oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji. Uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy następuje na wniosek organu właściwego dłużnika skierowanego do starosty, gdy ustanie przyczyna zatrzymania prawa jazdy oraz dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów lub nastąpi utrata statusu dłużnika alimentacyjnego.

Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty. 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, o którym mowa w ust. 3a, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa. Organ właściwy wierzyciela, rozlicza kwoty otrzymane z tytułu zwrotu należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego wraz z odsetkami zgodnie z kolejnością określoną w art. 1026 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.)

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej.

Jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, będący wierzycielem należności, przyłącza się do tego postępowania. Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów.

Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej, informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu:

- a) wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy,
- b) wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 i Nr 164, poz. 1366) zaliczek alimentacyjnych.

Tabela Nr 35. Zestawienie kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2015-2016.

ROK		2015 r.	2016 r.
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego		84 124,85	94 627,54
w tym	Dochód budżetu państwa	37 926,05	23 453,68
	Ustawowe odsetki	26 808,30	55 538,04
	Dochód własny gminy wierzyciela	11 463,31	15 635,82
	Dochód gminy dłużnika	7 927,19	0,00

XIII. Potrzeby i plany MGOPS na rok 2017

1. Tworzenie mieszkań socjalnych lub tymczasowych.
2. Tworzenie mieszkań chronionych.
3. Tworzenie przejściowej bazy noclegowej w okresie zimowym (dla osób bezdomnych) np. wytyczenie 1 niewielkiego pomieszczenia w którym można by było umieścić osobę bezdomną w trybie pilnym na czas okresu zimowego,
4. Rozwój usług na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych – zabezpieczenie środków finansowych na pomoc instytucjonalną (domy pomocy społecznej),
5. Poszerzanie działań wspierających rodziny w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci oraz prowadzenia gospodarstwa domowego:
 - tworzenie świetlic środowiskowych,
 - tworzenie socjoterapeutycznych świetlic,
 - wykorzystanie usług asystentów rodziny,
 - zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa
6. Podnoszenie kwalifikacji kadry pomocy społecznej,
7. Pozyskiwanie środków na wdrożenie programów pomocy społecznej,
8. Promowanie współpracy tutejszego Ośrodka z innymi instytucjami np. organizacjami pozarządowymi, Policją, służbą zdrowia, szkołami itp.,
9. Uzupełnienie braków kadrowych w zakresie zatrudnienia pracowników socjalnych celem spełnienia wymogów określonych w ustawie o pomocy społecznej,
10. Zwiększenie wynagrodzeń pracowników Ośrodka.

Opracował zespół w składzie:

Agnieszka Frąk:
Ewa Chojnacka
Elżbieta Wojtanowska
Barbara Przybyłowicz
Renata Józefara
Bożena Jandzińska
Izabela Łokieć
Monika Tubiak